

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum : 04 FEB 2021
Kenmerk : UI21.00662
Kenmerkcode :
Uw contact : Gijs Jansen
Telefoon : 14 024
Onderwerp : Voortgang Wind en Zon

Geachte raad,

Na een jarenlang proces staan we aan de vooravond van het besluitvormingsproces voor zonne- en windenergie in onze gemeente. Een belangrijke keuze om de opgave van onze gemeente te realiseren. Voor de ruimtelijke procedure van zon nam u op 26 januari al een eerste besluit. Voor wind zal dat later dit jaar gebeuren. In deze brief gaan wij in op het (afgelegde) proces en zetten deze af tegen andere actuele en relevante ontwikkelingen.

Inleiding

Van grof naar fijn

Via de Energievisie Energiek Beuningen besloot de gemeenteraad in 2017 unaniem om in 2040 een energieneutrale gemeente te zijn. Het opwekken van duurzame energie speelt hierin de hoofdrol. Via een uitgebreid co-creatie proces is samen met onze inwoners, organisaties en bedrijven onderzocht hoe en waar duurzame energie in onze gemeente het best kon worden opgewekt. Op 9 april 2019 stelde u de zoekgebieden en randvoorwaarden voor zonne- en windenergie vast. Op basis hiervan is het traject richting realisatie ingezet. In vervolg hierop is het selectieproces zon en de m.e.r.- en bestemmingsplanprocedure voor wind opgestart. Zo werken we op een zorgvuldige manier van grof naar fijn, met een energieneutraal Beuningen in 2040 als uitgangspunt.

Energie neutraal in 2040

Om in 2040 energieneutraal te zijn moet een zekere hoeveelheid duurzame energie worden opgewekt. Uit de berekeningen van Royal Haskoning DHV (2015) bleek destijds dat - naast besparing en kleinschalige energieopwek in de kernen - minimaal 731 terajoule met grootschalige duurzame energie moet worden opgewekt in het buitengebied. Landelijk en ook in Beuningen zien we echter een steeds verdergaande elektrificatie van het energieverbruik. Het gebruik in elektrische apparatuur neemt toe en warmtebronnen worden vervangen door elektrische alternatieven. Daarnaast blijft de benodigde energiebesparing van 1,5% per jaar ver achter bij particulieren en

bedrijven. Ook de opgave van zon op dak blijft achterlopen op de verwachting. De huidige realiteit laat dus een beeld zien waarbij 731 terajoule duurzame opwek op termijn onvoldoende zal zijn om energieneutraal te kunnen zijn in 2040.

De behoefte aan duurzaam opgewekte energie zal de komende jaren dus toenemen. De gemeente Beuningen heeft echter, met het zorgvuldig doorlopen gebiedsproces en ruimtelijke procedures voor zon en wind, een belangrijk momentum gecreëerd. Met de realisatie van het voorgenomen windpark en de zonneparken blijven we zicht houden op energieneutraliteit in 2040.

Huidige stand van zaken

Zonneparken Kommengebied

In januari 2021 heeft u een ontwerp verklaring van geen bedenkingen (vvgb) afgegeven voor vier, via een selectieprocedure gekozen zonneparken. Na de inzageperiode wordt in het tweede kwartaal van dit jaar een besluit genomen over het afgeven van de definitieve vvgb. U besloot dat de bevoegdheid daarvoor ligt bij het college wanneer er geen zienswijzen of nieuwe gegevens aan het licht komen. Na het afgeven van de definitieve vergunning kan gestart worden met de realisatie van de zonneparken. De initiatiefnemers zullen daarvoor eerst de SDE subsidie aanvragen. Daarna kan de daadwerkelijke bouw van het park van start gaan. De praktijk laat zien dat elk zonnepark hierin zijn eigen planning kent.

Voorkeursalternatief windpark Beuningen

In het najaar van 2020 presenteerden we u het Voorkeursalternatief van Windpark Beuningen (VKA). Dit was het resultaat van een proces waarbij we gewerkt hebben van grof naar fijn. De zoekzone Wind die u tijdens de raadsvergadering in april 2019 heeft vastgesteld was hiervoor de basis. Daarna is zorgvuldig toegewerkt naar de exacte locaties van de vijf turbines zoals die nu zijn vastgelegd in het VKA. Tijdens de presentatie van het VKA is uitgelegd welke pijlers een rol speelden in de totstandkoming daarvan.

Totstandkoming VKA

Het VKA is in december afgerond. Op basis van de milieueffecten en beschikbaarheid van gronden is turbine 2 naar het westen verschoven. In november en december bent u hierover door ons geïnformeerd. Voor de turbinelocaties uit het VKA zijn, zoals gebruikelijk, opnieuw milieuonderzoeken uitgevoerd waaronder geluid en ecologie. Uit de onderzoeken blijkt dat er geen milieutechnische bezwaren zijn tegen het VKA. Daar bovenop is vanuit het gebiedsproces en het eerdere raadsbesluit door u, een zogenoemde stilstandsregeling opgenomen om slagschaduw op burgerwoningen tot 0 uur te reduceren.

Na de totstandkoming van het definitieve VKA is door de initiatiefnemers afgelopen december de vergunningaanvraag ingediend. Deze ligt nu ter beoordeling bij de Omgevingsdienst die de komende periode gebruikt om de vergunningaanvraag te toetsen.

Conclusie Wind en Zon

Uitvoering van raadsbesluit

Met het definitieve Voorkeursalternatief gaan we door met het uitvoeren van het raadsbesluit. Het opwekken van grootschalige duurzame energie in het buitengebied door wind en zon. Het uitgangspunt van 2/3e wind en 1/3e zon blijven we op basis van de huidige plannen volgen. Het is aannemelijk dat met de zonneparken en het definitieve VKA meer dan de minimale opwek van 731 terajoule wordt behaald. Dit doet recht aan de urgentie van de energietransitie. Verder houdt het rekening met de actualiteit van achterblijvende energiebesparing en zon op bedrijfsdaken en woningen. En de doelstelling om energieneutraal te zijn in 2040.

Balans op het net

Het Windpark Beuningen en de verhouding tussen 2/3e wind en 1/3e zon sluit aan bij de praktijk voor een betrouwbaar en evenwichtig energienet. Netbeheerder Liander geeft aan dat efficiënt gebruik van het energienet door zon en wind in deze verhouding te combineren is. Deze verhouding bevordert de snelheid van de energietransitie. Dit leidt ook tot lagere maatschappelijke kosten.

Milieutechnisch verantwoord

Het VKA is het resultaat van een langdurig en zorgvuldig proces. Milieutechnisch gezien is er geen bezwaar op het VKA en voldoet deze opstelling aan de geldende wet- en regelgeving. De commissie m.e.r. zal daarnaast nog met een onafhankelijk advies komen over het proces en de inhoud van het milieueffectrapport. Deze wordt met u gedeeld en kan worden toegelicht door de commissie zelf.

Lokaal eigendom

De afgelopen tijd heeft ook een uitgebreid proces plaatsgevonden om een goede verdeling van lusten en lasten in het gebied te realiseren. Vanuit de energiecoöperatie EVV is ook met het gebied en de omgeving gesproken over de verdeling van sociale grondvergoedingen, financiële compensatie en het Gebiedsfonds. Ook wordt door de energiecoöperatie het aandeel van 50% lokaal eigendom ingevuld.

Vooruitblik

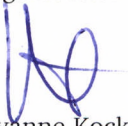
Het ontwerpbestemmingsplan voor Windpark Beuningen gaat in maart, samen met de ontwerpvergunning en het milieueffectrapport ter inzage. Na de inzagetermijn en voordat u een besluit neemt stelt de commissie m.e.r. haar onafhankelijk advies op dat met u wordt gedeeld. Zij toetst de inhoud van het milieueffectrapport. Na de inzagetermijn neemt u in juli een besluit over het ontwerpbestemmingsplan en -vergunning.

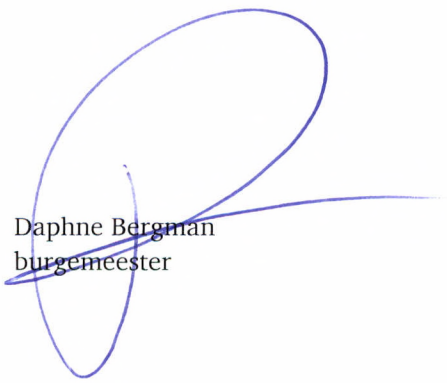
Daarmee komt ook het proces van wind in de eindfase van de ruimtelijke procedure en besluitvorming. Voor zon wordt in het tweede kwartaal van dit jaar het besluit genomen over de definitieve verklaring van geen bedenkingen.

Tot slot

In deze brief zetten wij het (afgelegde) proces en de actuele ontwikkelingen nog eens voor u uiteen. Deze informatie kunt u meenemen in de overwegingen bij het besluit dat u gaat nemen over Windpark Beuningen. In de bijlage van deze brief vindt u een infographic met een verkorte weergave van de inhoud van deze brief.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester

DE ROUTE NAAR ENERGIENEUTRAAL BEUNINGEN

AFTRAP ENERGIEVISIE 2015

De aanpak uit de energievisie van 2017 stuurt op het behalen van energieneutraliteit vanuit meerdere opgaves

9 APRIL 2019
Besluit start uitwerking zon en wind

Ontwerp vvgb zonneparken
26 JANUARI 2021

Vvgb zonneparken
MEI 2021

Besluitvorming bestemmingsplan,
afgeven vergunning windpark
JULI 2021

NOODZAKELIJKE VERSNELLING
BESPARING EN ZON OP DAK

MER EN
RO-PROCES

Mogelijk extra realisatie zon

Voortgangsrapportage
2022

RES-mijlpaal
2030

MOGELIJK NIEUW BESCHIKBARE
TECHNIEKEN INZETTEN, IN UITERSTE
GEVAL EXTRA WIND

2040
ENERGIE NEUTRALE
GEMEENTE

1 UITGANGSPUNT: BREDE AANPAK

Realisatie doelstelling over meerdere onderdelen

Bij het maken van de energievisie is uitgegaan van een verbruik van 3500 TJ in 2015. De visie richt zich op een breed spectrum aan projecten om energieneutraal te worden:

Het onderdeel grootschalige opwek in het buitengebied gaat uit van in ieder geval 731 TJ

Met name in de kernen

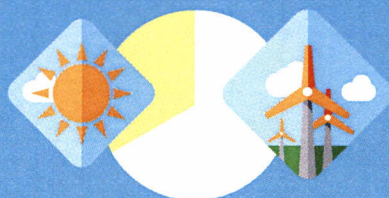
In het buitengebied

Besparing

Zon op dak

1/3 Zon

2/3 Wind

2 ACTUALITEIT

Toenemende vraag, onder andere door elektrificeren

Electriciteitsverbruik

Aandeel zon op dak
Besparing

Achterblijven zon op dak

Achterblijven besparing

4 CONCLUSIE

Voor wind is nu een belangrijk moment
Het MER laat zien dat 5 windturbines goed passen. Zo wordt ook efficiënt gebruik gemaakt van het net. Dit leidt tot lagere maatschappelijke kosten.

De energiecoöperatie EVV zorgt voor lokaal eigenaarschap en zeggenschap, ook waar het gaat over grondvergoedingen en compensatie.

Zonne-energie in het buitengebied is flexibeler en indien nodig bij herijking van de energievisie nog bij te schakelen.

3 INZICHT

Een aanpak in de energievisie van 2017 over meerdere sporen maar wel met een belangrijke samenhang

BESPARING

ZON OP DAK

ZON OP LAND

WIND

Vraag neemt alleen maar toe. Besparing is achter de voordeur en gaat maar stapje voor stapje.

Behoeft aan zon en wind neemt toe

Proces is ingewikkeld en tijdrovend, vraag is of opgave gehaald kan worden.

Mogelijkheid om met zon nog bij te stellen.

Met extra windturbines bijstellen van de opgave is complex.

ENERGIEK
Beuningen